

Samir (t.v.) på jobb for et kinesisk oljeselskap i Niger i 2009.

Fergeleiet på Lesvos i 2015. Samir Alhossein foran teltet sitt.

Samir Alhossein (37), Syria

Syreren er geolog. I 2015 fikk utryggheten i hjemlandet ham til å flykte.

Han hadde hørt at Norge var et fritt og godt land, et land som trengte høyt utdannede mennesker. På veien sov han overalt. Samir Alhossein reiste alene.

Han drømmer om oppholdstillatelse og et nytt liv i Norge.

Samir besøker Røros 2016. Om livet sitt sier han: - Du kan gjøre det bra for deg selv, og du kan gjøre det dårlig for deg selv.

Da museet spurte flyktningene «har dere bilder?», fikk det flere hundre svar.

«Jeg hadde et godt liv. En bra jobb. En kjær familie. Alt forandret seg.»

tekst Robert Veiåker Johansen

Det finnes ikke ord for å forklare hvordan det har vært, sier syriske Samir Alhossein (37). Søndag skal Alhossein debutere i en foto-utstilling. Det nasjonale museet for fotografi i Norge, Horten-baserte Preus, har kalt den «På reise».

For Alhossein er utstillingen som en slags oppsummering: Alt du den ene dagen har, kan bli tatt fra deg den neste, for så å bli erstattet av noe helt annet den tredje.

Syreren var geolog, utdannet til å jobbe med olje, gass, gull, vann. Han bodde i Homs i Syria, men jobbet mye i utlandet. Han forteller at da han kom hjem for å fornye passet sitt, krevde regjeringen at han skulle krige for dem. Da han flyktet

fra Homs til familiegården i Deir ez-Zour med moren og faren sin, krevde IS at han skulle jobbe for dem.

I fjor bestemte han seg for å flykte gjennom Europa.

«En annen historie»

Det samme Europa som den 66 år gamle kuratoren Hanne Holm-Johnsen reiste inn ifra den andre delen av verden i oktober i fjor. Hun bodde en måned i Berlin. Ikke langt unna var et meldested for flyktninger som hadde kommet til den tyske storbyen. Holm-Johnsen så dem hver dag, med plastposene sine.

Hun reiste hjem med betydelig lettere koffert enn da hun kom. I hodet hadde hun tanken om å gjøre noe mer enn bare å gi bort klær.

I morgen åpner Preus museum samtidsdokumentarprosjektet «På reise». Prosjektet er en del av utstillingen «#JEG» - som tar utgangspunkt i dagens «selfie»-

kultur, og myriaden av mennesker som tar bilder av seg selv hver dag.

Preus museum skriver: «Media forteller om overfylte båter, flyktningleirer, folk som sover på gaten - ofte ansiktsløse. Fotografiene formidler hjelpeløse mennesker som krever noe av oss. Disse portrettene og «selfiene», derimot, forteller en annen historie. De lar oss møte mennesker som er sterke, som tar livet i egne hender, som tror på beskyttelse og et godt liv vekk fra krig og udemokratiske samfunn.»

Skygge og norsk granskog

16 asylsøkere leverte fra seg tilsammen 400 bilder tatt i hjemlandet, på reisen og fra sitt nye oppholdssted. Prosjektet har gitt Hanne Holm-Johnsen nye venner. Kuratoren lever seg inn negative svar på spørsmål om oppholdstillatelseter og endeløs ventetid.

- Det er umenneskelig å sitte i skyggen

bak norsk granskog og vente på at noen skal tro på din historie. Jeg kan bare ikke snu ryggen til det. Da våkner «mammaen» i meg, sier hun.

Samir Alhossein har også fått noe. Han forlot sin egen mor og far, men har møtt mennesker i Norge han kaller «mor» og «far».

- Noen her er ikke mennesker, de er engler. Jeg vil starte et nytt liv i Norge. Ta høyere utdanning. Men først må jeg få oppholdstillatelse. Jeg er optimist, selv om jeg har ventet på svar i ett år og 50 dager.

Mens han venter, bor han på Øyrane mottak i Førde. Å dra tilbake til Syria er ikke noe alternativ. Samir Alhossein mener han vil bli drept der, enten av regjeringen eller av IS.

rob@aftenposten.no

➔ Se flere bilder fra utstillingen på de neste sidene

Kurderen Asrin Darsid var soldat i Irak.

Asrin Darsid (24), Irak

Kurderen Asrin Darsid var soldat i Irak, men flyktet til Norge sammen med sin lille sønn i fjor.

Hun kom til Dal Gård akuttmottak i Horten samme år.

Darsid er glad i å lage mat, og de som har smakt den, skryter av den. Asrin Darsid er nå på mottak i Klepp i Rogaland. Hennes fremtid i Norge er uavklart.

Steinhuggeren Ali Riza Mohammadi i fjellområdene utenfor hovedstaden Kabul.

Ali Riza Mohammadi (28), Afghanistan

Ali Riza Mohammadi er steinhugger. I Afghanistan laget han skulpturer, vannfontener og bygningsdeler av stein.

I 2015 kom han til Norge, etter en lang reise gjennom land som Pakistan, Iran, Tyrkia, Hellas, Makedonia og Tyskland. UDI og Utlendingsnemnda har sagt nei til at han kan bli i Norge.

Utreisdatoen hans var egentlig satt til onsdag denne uken, men han fikk forlenget opphold for å delta på utstillingen som han har donert over 230 bilder til. «Jeg liker veldig godt å ta bilder. Jeg tror at det å ta bilder er viktig for å beholde minnene i livet», har han fortalt Preus museum.

Ali Riza Mohammadi (nummer to fra venstre) på en gummibåt mellom Tyrkia og Hellas i fjor.

Bildet av ham er tatt i Åsgårdstrand i år. Ali Riza Mohammadi opphold i Norge går mot slutten.

Ramazan Ali Karimi som soldat nordøst i Afghanistan i 2014.

Ramazan Ali Karimi (25), Afghanistan

Karimi var regjeringssoldat og kjempet mot Taliban i Afghanistan. Han har fortalt Preus museum at han ble skadet av en veibombe og ble drapstruet av Taliban, så han bestemte seg for å rømme til Europa.

Ramazan Ali Karimi fikk nei til opphold i Norge mandag denne uken.

Hellas, 2015: Ramazan Ali Karimi (t.h.) har kommet trygt i land. I midten på bildet er Ali Riza Mohammadi, steinhuggeren.

Ramazan Ali Karimin er blitt glad i å svømme. Her er han på badeland i Bø i år.

Mineryddingsbildet er fra Kunduz nord i Afghanistan, tatt i 2014.

Abraham Osman (42), Afghanistan

Osman har opplyst at han jobbet med minerydding for et privat amerikansk firma. I fjor flyktet han til Europa, og kom til slutt til Norge etter den lange reisen.

Osman var på mottak i Rogaland. Han har fått nei til opphold i Norge, og har stukket av.

2015, Abraham Osman venter på fergen i tyrkiske Istanbul.

Klepp i Rogaland, 2016: Abraham Osman viser frem fangsten sin.

Asrin Darsid (nummer tre fra venstre) foran et leirbål i Serbia, på flukt nordover. Bildet ble tatt i fjor.

På det siste bildet forbereder Asrin Darsid Nowruz, persisk nyttår, 21. mars i år.